

VERTINIMAS BIOLOGIJOS PAMOKOSE

Mokytoja Audronė Grigienė

I. Diagnostinis vertinimas (vertinama pažymiu)

1. Kontrolinis darbas.

- Tai ne mažesnis kaip 30 minučių trukmės raštu atliekamas darbas, skiriamas baigus temą.
- Kontrolinio darbo rašymo datą pažymiu el.dienyne ne vėliau, kaip likus 3 dienoms iki kontrolinio darbo.
- Kontrolinį darbą sudaro trijų lygmenų užduotys:
  - 1) **Patenkinamas lygmuo** – išvardija, pakartoja, apibrėžia, atgamina, atpažįsta, sprendžia elementarius uždavinius.
  - 2) **Pagrindinis lygmuo** – taiko, apibendrina, klasifikuoja žinias, nubraižo, pateikia pavyzdžius, nurodo tarpusavio ryšius.
  - 3) **Aukštesnysis lygmuo** – analizuoja ir daro išvadas, randa kelis problemų sprendimo būdus, pagrindžia savo nuomonę, daro išvadas, lygina, diferencijuoja, nurodo tarpusavio ryšius, modeliuoja, vertina.
- Kontrolinio darbo užduotis sudarau eiliškumo principu: nuo lengviausių užduočių einama prie sunkiausių.
- Prieš kontrolinį darbą mokinius supažindinu su vertinimo skale (kaip taškai bus verčiami pažymiu). Taškai skiriami už minimalią programą turi sudaryti ne mažiau 35 proc. visų galimų kontrolinio taškų.
- Kontrolinį darbą ištaisau kitai pamokai.
- Mokinys dėl ligos neatvykęs į kontrolinį darbą, turi teisę atsiskaityti per 2 savaites. Neatsiskaičius jam rašomas 1.
- Mokinys, neatvykęs į kontrolinį darbą dėl kitos pateisinamos priežasties, rašo darbą kitą pamoką arba kitu laiku (iki artimiausios pamokos), o jo neparašęs gauna 1.
- Jei mokinys praleido kontrolinį darbą be pateisinamos priežasties, gauna 1.
- Mokiniam, kurie nesilaiko kontrolinio darbo vykdymo tvarkos taisyklių yra duodama žodinė pastaba. Toliau pažeidžiant taisykles yra mažinamas kontrolinio darbo įvertinimas 2 balais.
- Jeigu mokinys nusirašinėja nuo vadovėlio, sąsiuvinio ar paruoštukės, ar kitaip piktybiškai pažeidžia taisykles kontrolinio darbo metu, paimamas darbas ir parašomas 1.
- Paskutinę dieną prieš atostogas ir pirmą dieną po atostogų mokiniai kontrolinių darbų nerašo.

2. Savarankiškas darbas.

- Darbas raštu, kurio trukmė pamokoje neribojama.
- Jo metu mokiniai atlieka užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų.
- Savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais, sąsiuviniais ar kita informacine medžiaga.
- Savarankiško darbo rašymo datą pažymiu el.dienyne likus 1 pamokoms iki darbo rašymo.
- Prieš savarankišką darbą mokinius supažindinu su vertinimo skale (kaip taškai bus verčiami pažymiu).
- Už nerašytą savarankišką darbą mokiniui atsiskaityti nebūtina.

3. Apklausa raštu.

- Darbas raštu, kurio trukmė 15-20 min. Skiriamas žinių ir gebėjimų įtvirtinimui iš 1-2 temų.
- Žinios vertinamos 10 balų vertinimo sistema, kaupiamojo balo principu (surinkus tris pažymius vedamas vidurkis ir rašoma į dienyną).
- Mokinys praleidęs apklausą atsiskaityti neprivalo.
- Iš anksto apie apklausą mokiniai neinformuojami.

4. Praktiniai ir laboratoriniai darbai.

- Šie darbai skiriami ugdyti mokinių gebėjimus teorines žinias pritaikyti praktikoje.
- Praktikos darbo atlikimo datą pažymiu el.dienyne likus 1-2 pamokoms iki darbo atlikimo.
- Paprastai visi mokiniai atlieka tą patį darbą su vienodomis priemonėmis, išskyrus grupinį darbą.
- Praktinis arba laboratorinis darbas vertinamas 5 taškais už:
  - 1) pasiruošimą darbui – skiriamas 1 taškas;
  - 2) darbo atlikimą - skiriamas 1 taškas;
  - 3) darbo rezultatų aprašymą (palyginimas, brėžiniai, piešiniai, schemas ir t.t.) - skiriamas 2 taškai;
  - 4) hipotezė ir išvados - skiriamas 1 taškas.
  - 5) atlikus du praktinius arba laboratorinius darbus surinkti taškai verčiami pažymiu.

5. Dalyvavimas konkursuose, olimpiadose ir k t.

- Pažymys "10" – rašomas mokyklinėje biologijos olimpiadoje užėmus prizinę vietą, už dalyvavimą rajoninėje olimpiadoje, gamtamoksliniuose konkursuose, parodose, vykstančiose ne mokykloje.
- Už dalyvavimą biologijos mokyklinėje olimpiadije mokiniui sutikus rašoma "9".

7. Projektiniai darbai.

- Mokiniai rengia iš vienos temos, kuri gali būti ir integruota.
- Projektinio darbo pristatymo datą pažymiu ne vėliau kaip prieš dvi savaites.
- Trumpalaikį, projektinį darbą gali atlikti 1 mokinys arba grupelės po 2-4 mokinius.
- Galutinis vertinimas susideda iš vertinimų:

Kriterijus	Taškų skaičius	Taškų vertimas į pažymį	
		Taškai	Pažymys
Temos atskleidimas	3	13	10
Darbo pristatymas	3	12	9
Darbo estetiškumas	2	11-10	8
Atsakymai į pateiktus klausimus	2	9	7
Kalbos taisyklingumas	3	8	6
		7-6	5
		5	4
		4	3
		3-2	2
		1	1

- Kiekviena dalis vertinama taškais ir vedamas galutinis pažymys.
- Galutinis pažymys įrašomas į dienyną projekto pristatymo dieną.

9. Kūrybiniai darbai.

- Mokiniai rengia iš vienos temos, kuri gali būti ir integruota.
- Kūrybinį darbą gali atlikti 1 mokinys arba grupelės po 2 mokinius.
- Galutinis vertinimas susideda iš vertinimų:
  - 1) Vaizdumas, estetiškumas – 4 taškai,
  - 2) temos pristatymas, pateikimas – 3 taškai,
  - 3) rišli kalba – 1 taškas,
  - 4) pasakojimas – 2 taškai.
- Kiekviena dalis vertinama taškais ir vedamas galutinis pažymys.
- Pristačius darbą, jo įvertinimas įrašomas į dienyną.

II. Formuojamasis vertinimas.

1. Grijtamosios informacijos suteikimas.

- Pagyrimai, paskatinimai, pastabos, įspėjimai žodžiu arba raštu.
- Individualūs pokalbiai su mokiniais.
- Komentarai raštu ar sutartu ženklu.
- Rezultatų apibendrinimas visai klasei nurodant privalumus, trūkumus ir tipines klaidas.

2. Stebėjimas.

- Stebiu, kaip mokiniai elgiasi, kaip bendrauja ir bendradarbiauja, kokių pastangų mokiniams reikia užduočiai atlikti.
- Stebiu, kaip sekasi mokiniams sukaupti dėmesį, pasitikėti savo jėgomis, dirbti savarankiškai ar prireikus paprašyti pagalbos.

3. Klausinėjimas, klausymasis ir diskusija.

- Klausinėjimas, klausymasis ir diskusija padeda išsiaiškinti ką mokiniai žino, ar liko mokymosi spragų ar klaidingo supratimo ir imtis atitinkamų veiksmų.
- Užduodu klausimus „Kas, jeigu..?“ , „Kodėl tu taip manai?“ , „Kaip tu tai galėtum paaiškinti?“.
- Pateikus klausimą skiriu laiko mokiniams pagalvoti.

4. Užduočių skyrimas, supratimo tikrinimas.

- Per pamoką pateikiu įvairių užduočių, kurios suteikia informacijos ką mokinys suvokė, išmoko, ar įgijo reikiamų gebėjimų.

5. Vienas kito ir savęs vertinimas.

- Mokiniai vertindami vienas kitą, mokosi bendradarbiauti, padeda ugdytis objektyvumą reikalingą savęs vertinimui.
- Vertina vienas kito arba savo darbą pagal pateiktus aiškius kriterijus.
- Pateikiu „netikrą“ darbą (parengia mokytojas) su tyčinėmis klaidomis. Visi mokiniai vertina tą patį darbą. Po to diskutuojama.

6. Ideografinis vertinimas.

- 5kl. mokiniai pirmą mėnesį pažymiais nevertinami, rašomos recenzijos.

7. Namų darbų atlikimas.

- -Namų darbus tikrinu kiekvieną pamoką(mokiniai skaito atliktas užduotis, aiškinasi, taiso klaidas, atsakinėja į užduotus klausimus).
- Vertinu kreditais, žodžiu arba raštu, parašant pagyrimus ar pastabas į sąsiuvinius ar el dienyną.
- Atostogoms namų darbų neskiriu.

7klasėje mokiniai :

- supras pagrindinius ląstelėje vykstančius gyvybinius procesus;
  - atpažins žmogaus organus ir jų sistemas;
  - stebės ir tyrinės juos supančia gyvą aplinką;
- taikys įgytas žinias sprendžiant įvairias kasdieninio gyvenimo problemas.

8klasėje mokiniai:

- apibūdins organizmų organus ir jų sistemas;
- domėsis organizmų įvairove ir supras pagrindinius gyvybinius procesus;
- stebės ir tyrinės juos supančia gyvą aplinką;
- taikys įgytas žinias sprendžiant įvairias kasdieninio gyvenimo, sveikos gyvensenos ir darnaus vystymosi problemas;
- kels klausimus ir hipotezes, planuos stebėjimus ir bandymus ir, saugiai naudodamiesi laboratorine įranga ir medžiagomis, juos atliks, apibendrins gautus duomenis, vertins jų tikslumą ir patikimumą, formuluos pagrįstas išvadas.

9-10 klasėje mokiniai:

- atpažins ir klasifikuos svarbiausius gyvosios gamtos objektus ir reiškinius, pastebės dėsningumus, supras ir taikys pagrindines gamtos mokslų sąvokas, dėsnius ir teorijas, spręs nesudėtingas praktines gamtos mokslų problemas, taikys įgytas gamtos mokslų žinias ir gebėjimus spręsdami kasdienio gyvenimo, sveikos gyvensenos ir darnaus vystymosi problemas;
- kels klausimus ir hipotezes, planuos stebėjimus ir bandymus ir, saugiai naudodamasis laboratorine įranga ir medžiagomis, juos atliks, apibendrins gautus duomenis, vertins jų tikslumą ir patikimumą, formuluos pagrįstas išvadas;
- domėsis organizmų įvairove, atpažins pagrindines organizmų grupes, supras jų prisitaikymo prie aplinkos reikšmę gyvybės išlikimui, pagrindinius gyvybinius procesus, sveikos gyvensenos principus;
- taikys įgytas žinias sprendžiant įvairias kasdieninio gyvenimo ir globalines problemas.